

Ås barnehage

Årsplan 2020

INNHALD:

✓ Vår visjon og våre mål	3	✓ Læring	16
✓ Føremål	4	✓ Kommunikasjon, språk og tekst	18
✓ Tilsette	5	✓ Natur, miljø og teknologi	20
✓ Rutinar for vurdering	6	✓ Vennskap og fellesskap	22
✓ Vurderingsområde	7	✓ Kropp, rørsle, mat og helse	24
✓ Kvalitetspolitikk	8	✓ Nærmiljø og samfunn	26
✓ Programtilbod og tenester	8	✓ Ein inkluderande barnehage	28
✓ Språk	9	✓ Etikk, religion og filosofi	30
✓ Overgangar	9	✓ Kunst, kultur og kreativitet	32
✓ Overgang barnehage/skule	10	✓ Forut barneaksjon	34
✓ Medverknad	11	✓ Mengd, rom og form	36
✓ Dokumentasjon	12	✓ Juletradisjonar i barnehagen	38
✓ Omsorg	13		
✓ Leik	14		
✓ Danning	15		

VÅR VISJON:

Godt rusta for
framtida.

Våre overordna verdiar:

- ✓ Respekt og omsorg for andre.
- ✓ Lyst til å læra.
- ✓ Tru på seg sjølv.
- ✓ Sosial kompetanse.

Våre mål:

- ✓ Barna skal ha medverknad på eigen kvardag.
- ✓ Felles fokusområde for heile barnehagen.
- ✓ Tid og rom for leik.
- ✓ Leikekloke vaksne.

Vårt satsingsområde:

Ta vare på leikens eigenverdi saman med leikekloke vaksne.

LEIKE PLAKATEN

- ✓ Gi tid og rom for leik
- ✓ Tilstedeværende vaksne som tar ulike roller ut frå situasjon
- ✓ Sjå leikens eigenverdi
- ✓ Respekt for leiken

Føremål:

Barnehagen skal gi barn i alderen 0-6 år eit godt pedagogisk tilbod som samsvarar med Barnehagelova § 1.

«Samfunnsmandatet til barnehagen er, i samarbeid og forståing med heimen, å vareta barna sitt behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling. Leik, omsorg, læring og danning skal sjåast i samanheng.»

Rammeplan for barnehagen 2017 s. 7.

Barnehagen skal byggja si verksemd på etiske grunnverdiar nedfelt i norsk lovverk.

Verksemda skal drivast i samsvar med:

- Gjeldande lover, forskrifter og kommunale vilkår for barnehageverksemd.
- Barnehagen sine egne vedtekter.
- Fastsett budsjett.
- Barnehagen sin årsplan for pedagogiske verksemd.

TILSETTE

Styrar
Aud Jorunn
Vedøy

Assisterande styrar
Lene Presthaug

Kokk
Mette
Haldorsen

Pedagogiske leiarar:

Lena E
Stokken

Malin
Eriksen

Marit Kristine
Dommersnes

Linda A.
Rogne

Siv
Miljeteig

Anette H.
Bjerkeset

Marte
Michelsen

Merethe
Kannelønning

Fagarbeidarar:

Hilde
Nysæter

Ingrid
Nysæter

Anne Bente
Østraat

Jessica
Hauan

Malin T.
Stokken

Anna
Jespersen

Audhild
Sørensen

Kjellaug K.
Larsen

Jillian
Moøres

Nazia
Ibrahim

Pedagogiske medarbeidarar:

I tillegg til dei faste tilsette vil det vera andre inne i periodar, som Nav assistentar, lærlingar og studentar.

Leiar i foreldrerådet er Ian Kolstad.

5

Ås barnehage 2020

RUTINAR FOR VURDERING:

Aktivitet	Tidfesting
Val av to fokusområde som skal vurderast.	Etter foreldremøte om hausten – før utarbeiding av ny årsplan.
Avgrense dei valgte fokusområda som skal vurderast.	Personalmøte i oktober.
Status for vurdering på personalmøte.	Før påske, før sommaren og på personalmøte i oktober.
Kontinuerleg vurdering av kvardagen og pedagogisk innhald.	Pedagogisk leiar har ansvar for kontinuerleg vurdering. Nyttar innspel frå medarbeidarane på samarbeidsmøte . Møte i ped.leiargruppa tre onsdagar i månaden. Kollegarettleing for heile personalet med fokus på utfylling av vurderingsskjema etter kvart mål.

Aktivitet	Tidfesting
Samarbeidsutvalget skal godkjenne fokusområdet for vurdering. Fokusområdet står i denne årsplanen.	Når gjennomgang av årsplan vert gjort.
Dersom det er valt fokusområde for vurdering som foreldra bør involverast i, vert dei spurt om dette. Til dømes gjennom spørjeskjema.	Januar/februar.
Tema på foreldremøte til hausten: Kva ønskjer foreldra skal vurderast i kommande år? Framlegg med forslag om fokusområde for vurdering.	Foreldremøte i september.
Innspel til foreldrerådet om saker ein ønskjer å drøfta.	Vert gjort dersom det dukker opp aktuelle saker.
Innspel og tilbakemelding ved foreldresamtalar.	Når foreldresamtalar vert gjennomført.
Foreldremøte blir nytta til å få innspel til endringar i årsplanen.	September.

ME HAR ETTER TILBAKEMELDINGANE PÅ FORELDREMØTE I
 SEPTEMBER 2019 VALGT TO OMRÅDER SOM SKAL
 VURDERAST I 2020:
 «ME TAR VARE PÅ NATUREN OG MILJØET» OG
 «LEIKANDE BARN OG VAKSNE».

	Tidfesting	Kven har ansvaret?
Kartlegge kva ein skal fokusere på.	Januar.	Assisterende styrar.
Igangsetjing av tiltak.	Februar.	Pedagogisk leiar på gruppa.
Gjennomføring.	Dagleg.	Pedagog, fagarbeidar og pedagogisk medarbeidar i samarbeid.
Oppfølging.	Kontinuerlig.	Pedagogisk leiar på gruppa.
Ser foreldre endring? Spørjeskjema kor me samstundes undersøker nye vurderingsområder.	Foreldremøte i september.	Assisterande styrar.
Status og evaluering etter tilbakemeldingar.	På personalmøte i oktober.	Den pedagogiske leiargruppa.

- **Kvalitetspolitikk.**

Ås barnehage skal gjennom kvalitet framstå som det naturlege val for foreldra som ynskjer barnehageplass for barna sine. Vårt hovudfokus i arbeidet skal vera barnet. Me er her for barna, og skal leggja til rette for at kvart enkelt barn blir sett, får dekkja sine behov, og får gode utviklingsmoglegheitlar. Tenesta me utfører er av høg kvalitet, slik vinn og oppretttheld me fillit både hos foreldra, samarbeidspartnarar og kommunen som tilsynsmynde. Ås barnehage sin kvalitet er eit kontinuerleg arbeid og blir evaluert årleg.

- **Program og tenester.**

Ås barnehage er open frå kl. 06.30 – 16.30. Me har ope alle kvardagar. Nyttårsafta og onsdag før skjærtorsdag stenger barnehagen kl. 12.30. Julafta er det stengt. Barnehage er stengt 5 dagar pr. år til planlegging for personalet. Barna som får plass i barnehagen har plass til skulepliktig alder, eller til plassen vert sagt opp skriftleg. Eit barnehageår gjeld frå 15.08 – 14.08 påfølgande år. Alle barn skal ha 4 veker ferie i løpet av barnehageåret. Tre av dei skal vera samanhengande. Barnehagen har stengt to veker, fortrinnsvis dei to siste i juli. Hos oss treng ikkje barna ha med nistepakke. Me serverer tre måltid i løpet av dagen; frukost, lunsj og frukt. Forskning seier at dei yngste barna har behov for rolegare dagar med mykje omsorg og tid for undring og lek. Dette set me stort fokus på her, og har difor skjerma småbarnsgrupper slik at me ivaretar deira behov.

SPRÅK.

I rammeplanen for barnehagen 2017 står det:

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og eit mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer, dialektar gjennom rim, regler, sangar, litteratur og tekstar frå notid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leikar med språk, symbol og tekst, og stimulerer til språkleg nysgjerrigheit, bevisstheit og utvikling»

I barnehagekvardagen har me fokus på kvardagsspråket. Det å bruke omgrep i lag med barna i alle kvardagssituasjonar. Me vil bade dei i ord. Dette for å gi dei størst mogleg ordforråd, men og for at dei skal forstå kva orda betyr. Me trur på at det å ha konkretar i lag med ord for å forsterka tydinga vil gjere det lettare for barna å huske og lære seg nye ord og omgrep.

OVERGANGAR.

Me ynskjer å gjera overgangen så enkel og god som mogleg for barn og foreldre. Etter at barna har fått plass i barnehagen tar pedagogisk leiar kontakt, og avtaler oppstartsamtale. I samtale får dei sjå korleis me har det og korleis me legg opp dagane våre. Her legg pedagogisk leiar ein plan for tilvenninga saman med foreldre.

Me ynskjer at foreldre er ilag med barna dei første dagane, foreldra må gjera barna trygge i barnehagen og på personalet. Dei tar del i kvardagsoppgåvene i barnehagen som måltid, stellerutinar og legging. Foreldra trekker seg gradvis vekk etterkvart som barnet blir trygt.

I overgangen mellom grupper leggje me til rette for at dette skal gjerast enklast mogleg for barnet. Me bruker tid til å førebu og samtala med barna om endringa som skal skje. Så langt det lar seg gjere vil me også at ein eller fleire kjende vaksne følgjer med barna når dei bytter gruppe.

Overgangen frå barnehage til skule ynskjer me og skal vera ei trygg og god oppleving. Me ynskjer at barna skal vera godt rusta for framtida når dei forlèt barnehagen. Barna skal ha tru på seg sjølv og oppleva meistringsfølelse. Me førebur barna på skule med felles samtale rundt temaet og opplevingar. Me har og litt skuleaktivitetar tilpassa etter barna og barnegruppa si modning. Barna besøker skulen saman med føresette.

Overgang barnehage/skule.

Kva: Besøka skulen.

Korleis:
- Barna besøker skulen saman med foreldra.

Kva: Mappe 1 til skulen.

Korleis:
- Overlevering mellom ped.leiar/lærar.
- Skal innehalde kort skildring av barnet sine sterke sider, kva barnet likar å gjera og kva barnet treng øva på.
- Godkjenning med underskrift frå foreldre i april.
- Skjema for barn med minoritetsspråkleg bakgrunn.

Kva: Mappe 2.

Korleis:
- På overleveringsmøte mellom ped.leiar/ lærar.
- Dette er ei mappe med konfidensiell informasjon (som t.d. Alle med, TRAS, Språkperm) der foreldra og barnehagen er blitt samde om at skulen treng utvida informasjon om barnet.

Kva: PPT og barnevern.

Korleis:
- Skulen får naudsynt info om einskilde barn, dersom foreldra gjev samtykke til det.

Kva:
Foreldresamarbeid.

Korleis:
- Informasjon på foreldremøte i barnehagen.
- Infomøte for foreldre på skulen.
- Foreldresamtale vår.

Kva: Samarbeid barnehage/skule.

Korleis:
- Overføringsmøte der pedagog frå barnehagen overleverer mappa til den pedagogen som skal ha barnet i 1.trinn.
- Fagleg drøfting/ erfaringsutveksling mellom pedagogar og skulen fyrste tysdag i mai.

Overgangsplan for barnehage/ grunnskule i Stord kommune.

Målet med planen er at rutinar og ansvarsplassering skal gi det enkelte barn ein god overgang frå barnehage til skule.

Rammeplan for barnehagen og prinsipp for opplæring i skulen (Læringsplakaten) slår fast at barnehage og skule skal samarbeide til det beste for barnet.

«Overgangen mellom barnehage og skule.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga. Barnehagen og skulen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbodet til dei eldste barna i barnehagen, overgangen til skulen og skulestarten.»
Rammeplan for barnehagen 2017 s.33.

BARN SIN MEDVERKNAD.

Aktivitet	Tidfesting
Daglege samtalar med barna.	Kontinuerleg.
Tilbakemelding av gjennomførte aktivitetar på tankekartar – gjenkalling.	I etterkant av gjennomføringa.
Gjennom verktøy og observasjon av borna, særleg dei som er minst språkkunnige.	Kontinuerleg.
Barnesamtale med dei barna som skal over i skulen.	Vår.
«Kva seier barnet»-fyller ut på vurderingsskjemaet.	Etter kvart tema. Når ein går gjennom vurderingsskjemaet.

Barn sin medverknad.

Kva: Måltid.

Korleis:

- Fleksibel frukost.
- Velje kva mat ein vil ha innanfor rammene.

Kva: I planarbeid.

Korleis:

- Tankekart saman med barna.
- Observasjon.
- Tilbakemelding frå barna gjennom barnesamtale/ samtalegrupper.

Kva: Gjennom føresette.

Korleis:

- Foreldremøte.
- Foreldreråd og samarbeidsutval.
- Foreldresamtale.
- Dagleg samtale.

Kva: Observasjon og refleksjon.

Korleis:

- Justere den vaksne si tilrettelegging og handling i kvardagen saman med barna.

Kva: Tur

Korleis:

- Turmål.
- Innhaldet på turen.

Med barns medverknad meiner me at barn skal få støtte til å uttrykka seg, bli sett og ha ein påverknad i sosial samanheng. Me må gjera det mogleg for barnet å uttrykka seg og å samhandla i lag med andre, både verbalt og non-verbalt. På denne måten vil barnet ha ein medverknad på gruppa og i barnehagen. Dei vaksne må vera støttande og sjå både enkeltbarn og heile barnegruppa sitt behov.

Her er eit eksempel på korleis me arbeider med planarbeid i barnehagen. Ein tar utgangspunkt i fagområde frå rammeplanen og progresjonsplan, og der me snakkar med barna om kva som kunne vera spennande å jobba med ei stund framover.

Dette er eit tankekart for 1-2 åringar, kor observasjon av barna er lagt til grunn for utarbeidinga. Me erfarer og observerer kva dei likar å arbeide med.

Dokumentasjon.

Kva: Planarbeid.

Korleis:

- Observasjonar, praksisforteljingar og samtale med barn som utgangspunkt for refleksjon og for planar.
- Tankekart.
- Vekeplan/månadsplan /progresjonsplan/prosjektplan.

Kva: Kvardagshendingar.

Korleis:

- Rapportar på Vigilo.
- Bilete frå aktivitetar på Instagram og Facebook.

Kva: Barna sin trivsel og utvikling.

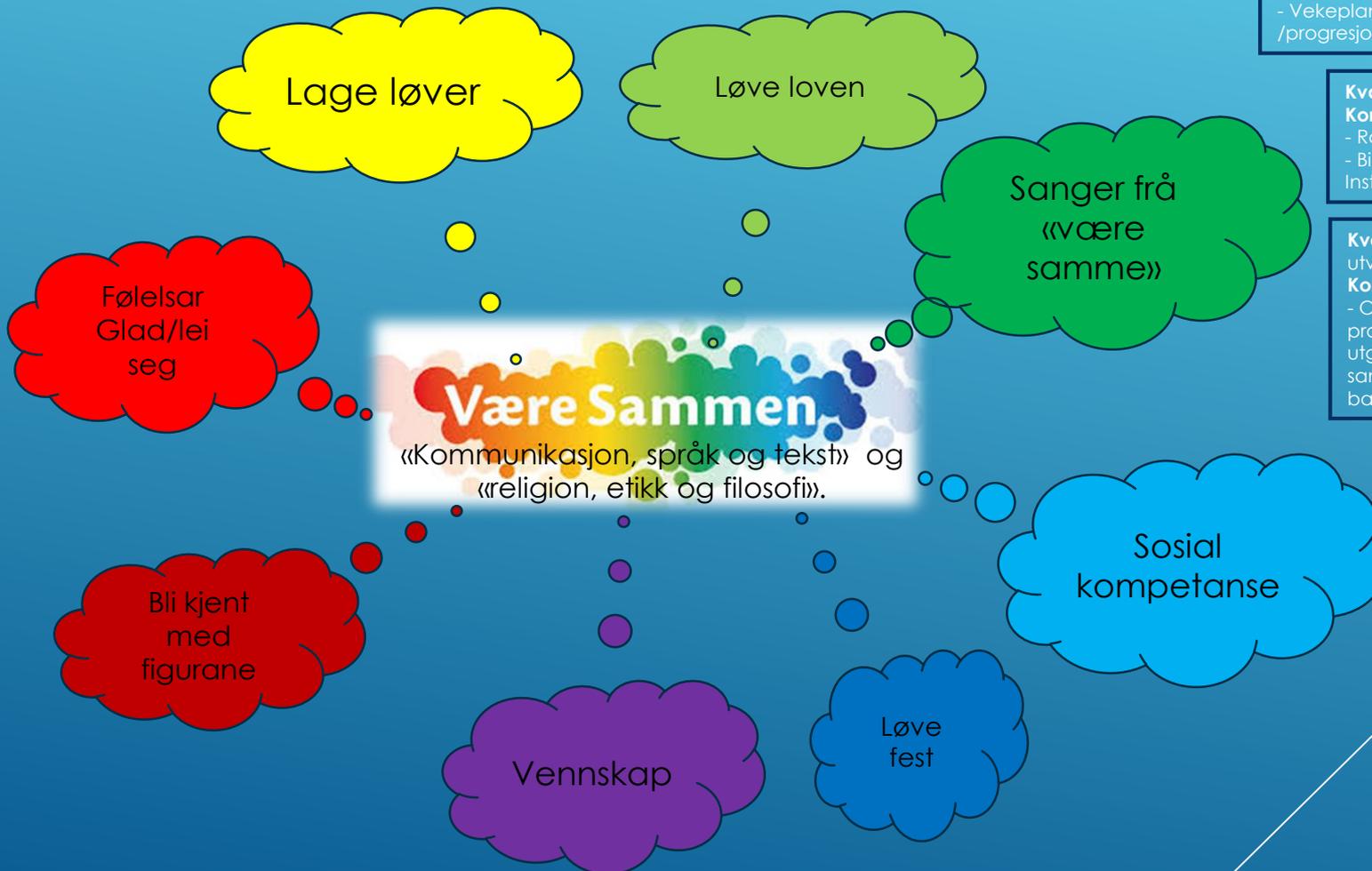
Korleis:

- Observasjon og praksisforteljing som utgangspunkt for refleksjon på samarbeidsmøta i barnehagen.

Kva: Pedagogisk innhald.

Korleis:

- Tankekart.
- Praksisforteljing.
- Barneteikningar.

Omsorg.

Kva: Vennskap og relasjonsbygging.

Korleis:

- Dele i leikegrupper.
- Tid for leik.
- Sosial kompetanse.
- Jobbe med gleding og inkludering i kvardagen for å hindre utanforskap og krenking.
- Gi rom for å væra seg sjølv, rom for ulike meiningar.

Kva: Tilgjengelege vaksne.

Korleis:

- Støttande og lyttande vaksne.
- Vaksne som er tilgjengelege fysisk og mentalt.
- Sortere og regulerer kjensler.
- Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått og respektert.
- Vaksne som tar ansvar for relasjonsbygging.

Kva: Rom for ro og kvile

Korleis:

- Lese bok.
- Lydbok.
- Sovetid.
- Skape gode måltid.
- Lytte til musikk.

Kva: Tryggleik og trivsel.

Korleis:

- Gi barna trygg base.
- Tryggleikssirkelen.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til sjølv å kunne ta i mot omsorg.
- Trygge og gode stellesituasjonar.
- Vaksne som er gode rollemodellar.

Kva: Gi barna tru på seg sjølv.

Korleis:

- Sjå enkeltbarnet.
- Lydhøyre vaksne.
- Gi positive tilbakemeldingar når barna gjer positive handlingar.
- («Ta barna») i å gjere gode handlingar.

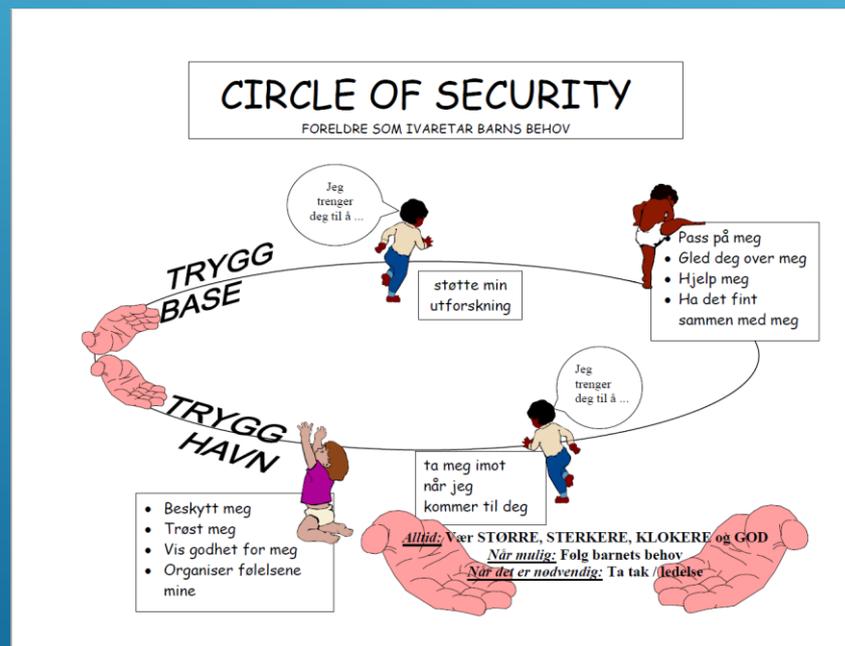
Kvifor: «Omsorg er ein føresetnad for at barna skal være trygge og trivast, og for at dei skal utvikle empati og nestekjærleik». Rammeplanen s. 19.

0 – 3 år

- Gode stellesituasjonar.
- Skjerma barna i mindre grupper.
- Kviletid ut i frå barnet sitt behov.
- Trygg base, og tilgjengelege vaksne.
- Anerkjenne kjenslene til barna.
- Fysisk omsorg.

3 – 6 år

- Anerkjenne eigne og andre sine kjensler.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise og ta i mot omsorg.
- Fysisk omsorg.
- Tilgjengelege vaksne.
- Leikegrupper.
- Gi rom for kvile.

Leik.

Kva: Glede med leik.

Korleis:

- Sette av tid til sjølvstyrt leik.
- Vaksne som er til stades for rettleiing og hjelp.
- La barna være ein del av eit fellesskap.
- La barna bruke fantasien og kreativiteten i leik.
- Vaksne som ser leikens eigenverdi.

Kva: Leikerom.

Korleis:

- Legge til rette for rom som inviterer til leik.
- Bli kjent med barna sine interesse.
- Bytte ut leiker og tilføre nye.
- Gi barna god plass ved å bruke dei andre gruppene sine rom.
- Psykisk helsefremmande leikerom.

Kva: Uteleik.

Korleis:

- Bussturar.
- Uteleik på leikeplassen i barnehagen.
- Turar i nærområdet.
- Aktivitetar ute.

Kva: Vennskap.

Korleis:

- Vaksne som er til stades.
- Sosial kompetanse.
- Vaksne som hindrar utestenging.
- («Steg for steg»).
- Samarbeid.
- Leikegrupper.
- Gi barna felles erfaringar som kan gi utgangspunkt for leik.

Kva: Språk.

Korleis:

- Bruke språket aktivt i leiken.
- Gjere seg forstått.
- Bearbeida felles opplevingar.
- Konfliktløysing.

Kvifor: Leiken er ein arena for utvikling og læring. Gjennom god samhandling og leik utviklar barnet eit godt sjølvbilde og sosial ferdigheit.

0 – 3 år

- Leikerom som er tilrettelagt for «toddlarleik».
- Tid til eigenstyrt leik.
- Leikematerialar som er tilpassa alder (som t.d puter, store klossar, kassar, bøker med harde sider).
- Turar i nærområdet.
- Skjerma uteleikeplass for dei aller minste.

3 – 6 år

- Rom tilrettelagt for rolleleik.
- Tid til eigenstyrt leik.
- Bussturar.
- Leikematerialar tilpassa alder (som t.d. bordaktivitetar, bøker, småbilar, lego, materiell til å bygge opp leiken).
- Rom for kreativ tenking.

«Lek er enhver oppførsel, aktivitet eller prosess **satt i gang, styrt og strukturert av barna selv**; den finner sted når og hvor mulighetene oppstår. (...) lek i seg selv er **ikkje – obligatorisk**, drevet av indre motivasjon og foretatt **for sin egen skyld, snarere enn som et middel til et mål.**

De viktigste **kjennetegnene ved lek er moro, usikkerhet, utfordring, fleksibilitet og ikkje – produktivitet.**»

(FN barnekomite, generelle kommentar nr. 17 2013).

Danning.

Kva: Sjølvbilde.

Korleis:

- «Ta barna» i å gjere gode ting.
- Framsnakke.
- Øve på å ta i mot positiv tilbakemeldingar.
- Anerkjenne følelsar.
- Støtte identitetsutviklinga.

Kva: Respekt for kvarandre

Korleis:

- «steg for steg».
- Vaksne som gode rollemodellar
- Setja ord på følelsar
- Oppfordre til å vera høfleg, helse og å takke.
- «Være sammen».

Kva: Fellesskap og mangfald.

Korleis:

- Sosial kompetanse for å forebygge utanforskap.
- Respekt for ulikheitar.
- Synleggjere og framheve mangfald (til dømes flagg i garderoben).
- Demokratisk fellesskap.
- Rom for kritisk tenkning.
- Felles normer og verdiar.
- Formidla tradisjonar.
- Hjelp barna til å reflektere over eigne handlingar.

Kva: Bøker.

Korleis:

- Varierte bøker.
- Samtaler rundt bøker.
- Stille opne spørsmål.
- Utfordre tenkinga til barnet.

Kvifor: Barnehagen skal bidra til at barna får delta i eit demokratisk fellesskap. Ein skal ha fokus på samhaldet, samtidig som ein ser det enkelte barnet.

0-3 år

- Barns medverknad.
- Sette ord på følelsar og bekrefte følelsar.
- Bli kjent i små grupper og erfare å være ein del av eit fellesskap.
- Legge vekt på det positive.
- Meg i fellesskapet.
- Bli kjent med eigne grenser.

3-6 år

- Barns medverknad.
- Bevisst eigne grenser og markere seg.
- Være ein del av eit fellesskap.
- Legge vekt på det positive.
- Invitere barna inn i utforskande samtaler.
- Bevisstgjøring av mangfaldet.
- Meg i det store fellesskapet.

Læring.

Kva: Stimulerande miljø.

Korleis:

- Rom som er tilrettelagt for utforsking.
- Vaksne som støtter opp om barns utforskartronge og undring.
- Legge til rette for rike og varierte opplevingar og erfaringar.

Kva: Fellesskap

Korleis:

- La barna få bidra i eigen og ander barn si læring.
- Jobbe for trivsel og trygghet, eit inkluderande miljø.

Kvifor: «Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i eiga og andre si læring. Rammeplanen s. 22.

Kva: Barns medverknad.

Korleis:

- Vaksne som anerkjenner og støtter opp om barns nysgjerrigheit, kreativitet og vitelyst.
- lytte, sjå og forstå.

Kva: Utfordringar og meistringsopplevingar.

Korleis:

- Gi barna utfordringar tilpassa alder og modning.
- Varierte utfordringar.
- Lære gjennom kroppen.

0-3 år

- Alderstilpassa rom.
- Rom for «toddlerleik».
- Varierte utfordringar ut frå modning.
- Aktiv bruk av sansane (lukt, smak, taktil, hørsel og syn).
- Trygghet og fellesskap.

3-6 år

- Alderstilpassa rom.
- Vaksne som støtter opp om utforskartrongen.
- Tid og rom for refleksjon.
- Tankekart.
- Varierte og innhaldsrike samlingsstunder.

Januar

Me har fokus på fagområdet; «Mengd, rom og form».

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 1		1	2	3 Fellessamling	4	5
6 veke 2	7	8	9	10 Fellessamling	11	12
13 veke 3	14	15	16	17 Fellessamling	18	19
20 veke 4	21	22	23	24 Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.	25	26
27 veke 5	28	29	30	31 Fellessamling		

**Fagområdet:
Kommunikasjon, språk og tekst.**

Kva: Lytte.

Korleis:

- Samling.
- Språksprell.
- Høgtlesing.
- Munnleg forteljartradisjon.
- Ulike lytteleikar og spel.
- Kvardags-situasjonar.
- Rim, regler, songar.

Kva: Språkstimulering.

Korleis:

- Bruka omgrep aktivt i kvardagsspråket.
- Lesa mykje saman med barna.
- Låna bøker på biblioteket.
- Steg for steg.
- Snakkepakken.
- Bade barna i ord.
- Fokus på at me bruker språket i konfliktløsning.

Kva: IKT.

Korleis:

- Utforske skrift-språk gjennom bruk av data/nettbrett.
- Barna deltek når personalet arbeider med bilete på data/nettbrett.
- I samspel med vaksne, og andre barn, kan barna spela pedagogiske spel på data/nettbrett.
- Musikk.

Kvifor: Utvikling av godt munnleg språk og evna til å kommunisera i eit sosialt samspel. Førebu lese- og skrivetrening i skulen.

Kva: Samtale.

Korleis:

- I den daglege samhandlinga med barna.
- Gi barna tid og muligheit for kommunikasjonen barn-barn og barn-voksen.
- Anerkjenne nonverbal kommunikasjon.

Kva: Språktrening.

Korleis:

- Tilpassa språktrening for barn med sein språkutvikling og fleispråklege.
- Leikegrupper.
- Bevisst omgrepstrening.
- Bruk av peikebøker med dei minste.

Kva: Leik.

Korleis:

- Ulike leikerom.
- Aktive og støttande vaksne.
- Uteleik og tur.
- Blanda aldersgrupper.

Opningstider på Stord folkebibliotek:

Mandag: 10-16

Tirsdag: 10-19

Onsdag: 10-16

Torsdag: 10-19

Fredag: 11-16

Lørdag: 11-14

Februar

Me har fokus på fagområdet; «Kommunikasjon, språk og tekst».

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 5					1	2 Barnas turlag arrangerer "Kom deg ut-dag"
3 veke 6	4	5	6 Samefolket sin dag	7 Fellessamling	8	9
10 veke 7	11	12	13	14 Fellessamling	15	16
17 veke 8	18	19	20 Karneval	21 Fellessamling	22	23 Fastelaven
24 veke 9	25	26	27	28 Fellessamling	29	

**Fagområdet:
Natur, miljø og teknologi.**

Kva: Teknologi.

Korleis:

- Vera nysgjerrig på naturvitenskaplege fenomen.
- Laga konstruksjonar med ulike materialar.
- Eksperimentera og utforske korleis ting er sett saman.
- Skru og mekka.
- Utforska kva moglegheiter reiskapar og teknologi kan by på.

Kva: Dyr.

Korleis:

- Gardsbesøk.
- Fisketur – fisk som råvare.
- Studera småkryp.
- Utforske dyrelivet rundt barnehagen.

Kva: Miljøvern.

Korleis:

- Samtale.
- Ta vare på inventar og utstyr i barnehagen.
- Plukke boss / rydde etter oss i naturen.
- Boss-sortering/besøka SIM.
- Råtnings- prosessen.
- Gjenbruk.

Kva: Hygiene.

Korleis:

- I samling.
- Handvask før måltid.
- I kvardagssituasjonar.

Kva: Mangfaldet i naturen.

Korleis:

- Finne råvarer i naturen til mat og estetiske uttrykk.
- Studere særtrekk ved årstidene.
- Utforske kreftene i naturen; vind, vatn, sol, frost.

Kva:

Fysikkleik/forsøk.

Korleis:

- I samling.
- Ute i naturen.
- På kjøkkenet.
- Spontant i frileik.

Kvifor: Barnehagen skal bidra til at barn blir glad i naturen og får eit mangfald av naturopplevingar og oppleve naturen som arena for leik, undring, utforsking og læring.

Barnas turlag

15.01.	Kveldsmattur.
02.02.	Kom Deg Ut dagen.
02.03.	Kveldsmattur.
20-21.03.	Overnattingstur Lundarstøl*.
26.04.	Topptur – Trollvassnibba.
27.05.	Kveldsmattur.
07.06.	Kanotur*.
12-13.06.	Telttur*.
23.08	Topptur – Siggjo.
06.09.	Kom Deg Ut dagen.
24.09.	Kveldsmattur.
15.10.	Kveldsmattur.
08.11.	Lommelykttur.

Turar merka med * krev påmelding.

Barnas turlag har to «kom deg ut» – dagar. Ein om våren og ein om hausten. Den om hausten brukar personalet i Ås barnehage å delta på.

20

Mars

Me har fokus på fagområdet; «Natur, miljø og teknologi».

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 9						1
2 veke 10	3	4	5	6 Fellessamling	7	8 Den internasjonale kvinnedagen
9 veke 11	10 Barnehagedagen: «Ulike saman»	11	12	13 Fellessamling	14	15
16 veke 12	17	18	19	20 Fellessamling	21	22
23 veke 13	24	25	26	27 Fellessamling	28	29
30 veke 14	31					

Vennskap og fellesskap.

Kva: Sosial kompetanse.

Korleis:

- Bøker.
- Leikegrupper.
- Eigenstyre leik.
- Inkluderande fellesskap.

Kva: Førebyggje mobbing.

Korleis:

- Nære vaksne.
- Bøker.
- «Være sammen».
- Leikegrupper.
- Inkluderande fellesskap.

Kva: Konfliktløsning.

Korleis:

- Steg for steg.
- Vaksne som støttar og rettfeiar.
- «Være sammen».
- Lære strategiar for å løyse konflikhtar.

Kva: Følelsar.

Korleis:

- Bli kjent med egne og andre sine følelsar.
- Lære å sette grenser for seg sjølv.
- Lære å respektere andre sine grenser.
- Empati.

April

Me har fokus på fagområdet; «Natur, miljø og teknologi».

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 14		1	2	3 Fellessamling	4	5
6 veke 15	7	8 Barnehagen stenger 12:30	9 Skjærtorsdag Barnehagen er stengt	10 Langfredag Barnehagen er stengt	11	12 1. Påskedag
13 veke 16 2. Påskedag Barnehagen er stengt	14 Første sommardag	15 Forbod mot bålbrenning startar	16	17 Fellessamling	18	19
20 veke 17	21	22	23	24 Fellessamling	25	26
27 veke 18	28	29	30			

Fagområdet:
Kropp, rørse, mat og helse.

Kva: Positive erfaringar med friluftsliv/uteleik.

Korleis:

- Matlaging på tur.
- Gode klatremoglegheiter.
- Sykkeldag.
- Tur.
- Leirplass i skogen.
- Lære tradisjonelle uteleikar.
- Nyttar T-løyper på fjellturar og elles andre lokale turløyper på tur dagar.
- Leik og ulike aktivitetar på fotballbanen og i ballbingen.

Kva: Grovmotorisk aktivitet inne.

Korleis:

- Gym.
- Dans.
- Hinderløype.
- Song med rørse.
- Leik med store puter.

Kva: Menneskekroppen.

Korleis:

- Kunnskap om kroppen.
- Verta trygg i eigen kropp.
- Skape positivt sjølvbilete.
- Kunnskap om grenser for eigen kropp.

Kvifor: Utvikle grunnleggande motoriske ferdigheitar, kropps-meistring, fysiske eigenskapar, vanar og innsikt i korleis ein kan ivareta helse og livskvalitet.

Kva: Mat.

Korleis:

- Sunn kvardagskost servert ved måltida.
- Frukt og grønnsaker kvar dag.
- Bevisstgjering ved samtale.
- Innsikt i «frå dyr til mat».
- Fruktfat/smoothie i bursdagssamling.
- Innsikt i «frå jord til bord».

Kva: Kroppsmeistring.

Korleis:

- Sjølvstendighets-trening.
- Varierte fysiske utfordringar.
- Dramaaktivitetar.
- Forming.
- Klatrestativ i barnehagen.
- Samling.

Kva: Finmotorisk aktivitet.

Korleis:

- Spel.
- Formingsaktivitetar.
- Øve på påkledning.
- Smørjelunsi.
- Klippa med saks.
- Øva på blyantgrep.
- Perler, puslespel, klistremerke mm.

TURTIPS: Hauglandskvedno

Som ein fin søndagstur vil me anbefala ein tur til Hauglandskvedno. Her er det eit kjempeflott terreng som ungane kan boltre seg i, ein kan og gå inn å sjå på sjølve kvedno. Her er kjekke haugar og ein flott foss som ein kan sjå på. Ta gjerne med fiskekaker og steik på bålpanna som er plassert der.

Mai

Me har fokus på fagområdet; «Kropp, rørsle, mat og helse».

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 18				1 Off.høgtidsdag Barnehagen er stengt	2.	3
4 veke 19	5	6	7	8 Frigjeringsdagen Fellessamling	9	10
11 Veke 20	12	13	14	15 17.Mai feiring i barnehagen	16	17 Grunnlovsdagen
18 veke 21	19	20	21 Kr.himmelfartsdag Barnehagen er stengt	22 Planleggingsdag. Barnehagen er stengt	23	24
25 veke 22	26	27	28	29 Fellessamling	30	31 1. pinsedag

25

Fagområdet: Nærmiljø og samfunn.

Kva: Like muligheiter.

Korleis:

- Fokus på like muligheiter for gutar og jenter.
- Tilrettelegging av leikerom med utfordringar.
- Bevisste vaksne.

Kva: Barnas turlag.

Korleis:

- Barnehagen har stand på «Kom deg ut» -dagen ved Ådlandsvatnet.
- Barnegrupper som nyttar T-løyper på turdagar.
- Nytt kart.
- Oppfordra foreldre til å delta på «Kom deg ut dagane».

Kva: Leirvik sentrum og næringslivet.

Korleis:

- Bruke lokalavisa som kjelde til informasjon om kva som skjer.
- Lucia feiring i sentrum.
- Følgje byggeprosessar.
- Besøkja gruveområdet på Littlabø.
- Bli kjent med kunst, kultur og tradisjonar i sentrum.

Kvifor: «Gjennom utforsking, opplevingar og erfaringar skal barnehagen bidra til å gjere barna kjende med sitt eige nærmiljø, samfunnet og verda.»

Rammeplan for barnehagen 2017 s.55.

Kva: Samarbeid med andre instansar.

Korleis:

- Stord Kulturskule.
- HVL.
- Barneskular.
- Ungdom- og vidaregåande-skule.
- Biblioteket
- Sunnhordland museum.

Kva: Kjennskap til ulike kulturar.

Korleis:

- Aksjonsdag etter FORUT-prosjekt.
- Snakke om høgtider og merkedagar.
- Forteljetradisjon frå ulike kulturar.
- Bruke ressurspersonar i nærmiljøet og i personalet.

«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna blir kjende med lokalhistorie og lokale tradisjonar, og at barna blir oppmuntra til å medverke eigen kvardag og utviklar tillit til samfunnsdeltaking.»

Rammeplanen for barnehagen 2017.

Juni

Me ha fokus på fagområdet; «Nærmiljø og samfunn».

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
1 veke 23 2. Pinsedag Barnehagen er stengt	2	3	4	5 Fellessamling	6	7
8 veke 24	9	10	11 Sommarfest	12 Fellessamling	13	14
15 veke 25	16	17	18	19 Fellessamling	20	21
22 veke 26	23 Sankthansaftan	24	25	26 Fellessamling	27	28
29 veke 27	30					

EIN INKLUDERANDE BARNEHAGE

Stord Kommune sin strategiplan inkludering i barnehage, skule og SFO handlar i stor grad om verdiar, haldningar, handlingar, relasjonar og kultur. Det å oppleva seg inkludert er viktig for barn og unge sin trivsel, læring og livsmeistring. I vår kommune arbeider me såleis. Dette er noko som byrjar i barnehage.

For oss i Ås Barnehage er leik viktig. Har ikkje barna nokon å leike med, kan ein føle seg utanfor. Me har som mål å hindra utanforskap og bidra til læring, utvikling og livsmeistring.

Våre kjernekomponentar er:

- Vera fysisk og psykisk til stades.
- Ta ulike rolle i leiken saman med barna.
- Observera og gripa inn om me ser at leiken ikkje er god.
- Dei vaksne spreier seg meir i uteleiken.
- Halde orden for å gjera arenaer meir attraktiv og spennande (ute og inne).

Juli

Veke 30 og 31 har barnehagen feriestengt.

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 27		1	2	3	4	5
6 veke 28	7	8	9	10	11	12
13 veke 29	14	15	16	17 Siste barnehagedag før ferien.	18	19
20 veke 30 Feriestengt	21 Feriestengt	22 Feriestengt	23 Feriestengt	24 Feriestengt	25	26
27 veke 31 Feriestengt	28 Feriestengt	29 Feriestengt	30 Feriestengt	31 Feriestengt		

**Fagområdet:
Etikk, religion
og filosofi.**

Kva: Filosofi.

Korleis:

- Undring rundt ulike problemstillingar og opplevingar.
- Samtalar.
- Forteljingar.

Kva: Bli kjent med høgtider i andre religionar og kulturalar representert på gruppa.

Korleis:

- Samtale.
- Lese historiar.
- Lære songar.
- Lage mat.
- Flagg.

Kva: Bli kjent med høgtider i vår tradisjon.

Korleis:

- Kyrkjevandring.
- Juleevangeliet.
- Påskebodskapen.
- Song og musikk.
- Tradisjonar kring høgtidene før og no.

Kvifor: «Etikk, religion og filosofi er med på å forme korleis vi oppfattar verda og menneska, og pregar verdiar, normer og haldningar. Fagområdet ser særleg på barnehagen sitt samfunnsmandat og verdigrunnlag i eit samfunn som er prega av livssynsmangfald.»
Rammeplan for barnehagen 2017 s. 54.

Kva: Øve på sosial samhandling i eit fellesskap.

Korleis:

- «Være sammen».
- I leik.
- I kvardagssituasjonar, samling og tilrettelagde aktivitetar.
- Vaksne som førebilete.
- Metodisk opplegg.
- Fokus på førebygging av mobbing.

Kva: Respekt for ulikheter.

Korleis:

- Samtale.
- Drama.
- Vaksne rollemodellar.
- Stille opne spørsmål.

«Barnehagen skal være et miljø hvor ulike individer og ulike kulturelle ytringer møtes i respekt for det som er forskjellig. Å belyse ulikhetene og det som er felles kan gi grunnlag for forståelse og innsikt. Et møte med noe som er forskjellig fra ens eget, gir muligheter for å utvikle en positiv nysgjerrighet overfor menneskers og kulturers likheter og ulikheter.
(Kunnskapsdepartementet 2006a:18)

August

Nytt barnehage år startar og me gler oss til å bli kjent med nye vener!

Denne månaden har me fokus på fagområdet; «*Etikk, religion og filosofi*».

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 31					1	2
3 veke 32 Fyrste dag etter ferien.	4	5	6	7	8	9
10 veke 33	11	12	13	14	15	16
17 veke 34 Nytt barnehageår! Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.	18	19	20	21	22	23
24 veke 35	25	26	27	28	29	30
31 veke 36						

Fagområdet;

Kunst, kultur og kreativitet.

Kva: Uttrykka seg estetisk.

Korleis:

- I samling, tilrettelagde aktivitetar og fri leik.
- Tilgang til rom, materiale og utstyr.
- Fantasi, kreativ tenking og skaparglede.
- Bruka ulike teknikkar, materiale, verktøy og teknologi.
- Gjennom musikk, dans og drama.

Kva: Kulturtradisjonar.

Korleis:

- Markere enkelte merkedagar på primstaven.
- Bli kjend med forteljar-, song- og musikktradisjon.
- Møte uttrykksformer som biletkunst og kunsthandverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Kvifor: «Oppleringar med kunst og kultur i barnehagen kan leggje grunnlag for tilhøyrse, deltaking og eige skapande arbeid. Barnehagen skal la barna møte ulike kunstnariske og kulturelle uttrykk som speglar eit mangfaldig samfunn og ulike tidsepokar. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere nysgjerrigheit, utvide forståinga deira og bidra til undring, undersøkingar, utprøvingar og eksperimentering. Rammeplanen for barnehagen s. 50-51.

Kva: Gje barna erfaringar m/ ulike kunstuttrykk.

Korleis:

- Bevisstgjera dei på kunst i nærmiljø.
- Gå på teater, utstillingar, konsertar når tilgjengeleg.
- Besøkja skulpturar i nærmiljøet.

Kva: Kulturidentitet.

Korleis:

- "Familien min" bilete heime frå dei yngste.
- Samarbeid med Sunnhordland museum.
- Bli kjent med kulturuttrykk frå ulike land og kulturar.

Kva: Tilrettelegging av fysisk miljø.

Korleis:

- Leikrom som stimulerer til kreativ aktivitet.
- Tilgang til ulike materiale og uttrykksformer.

Utkledning.

Fingermaling.

Hinderløype på småbarnsavdelinga.

«Uten impulser pulserer vi ikke» Sitatet er lånt frå kreativitetsprofessor Erik Lerdahl.

Hammer og Strømsøe beskriver impuls slik: «Impuls er en kreativ stimulus som setter i gang assosiasjoner, ideer eller følelser. En impuls kan både oppstå spontant gjennom det man opplever i dagliglivet, og gjennom å oppsøke ulike inspirasjonskilder.»

September

29. september vert det foreldremøte i barnehagen.

Me har fokus på fagområdet; «Kunst, kultur og kreativitet».

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 36	1	2	3	4 Fellessamling	5	6 Barnas turlag arrangerer "Kom deg ut-dag".
7 veke 37	8	9	10	11 Fellessamling	12	13
14 veke 38 Brannvernveke. Forbod mot bål brenning oppheva.	15	16	17	18 Fellessamling	19	20
21 veke 39	22	23	24 Epledagen	25 Fellessamling	26	27
28 veke 40	29 Foreldremøte i barnehagen kl.18.	30				

Med Forut barneaksjon blir barnehagen kjent med barn frå ein annan kultur.

Me får sjå korleis dei bur, kva dei et og korleis dei har det.

Fokuset er på det positive i deira kvardag. Barna får sjå film og høyre musikk, som følger med det pedagogiske opplegget frå Forut.

Prosjektet endar opp i ein open dag for foreldre og besteforeldre, der pengane me samlar inn går til organisasjonen.

Forut dagen blir 22.10.20.

Aktivitetane barna får være med på er tilpassa alder og modning.

Les gjerne meir på forut.no

FORUT
BARNEAKSJON.

Oktober

Me har fokus på fagområdet "Kunst, kultur og kreativitet".

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 40			1	2 Fellessamling	3	4
5 veke 41	6	7	8	9 Fellessamling	10	11
12 veke 42	13	14	15	16 Fellessamling	17 Refleksdagen.	18
19 veke 43	20	21	22 FORUT- aksjon.	23 Fellessamling	24 FN-dagen.	25
26 veke 44	27	28	29	30	31	

Fagområdet; Mengd, rom og form.

Kva: Form og konstruksjon.

Korleis:

- Følgje byggeprosessar i nærmiljøet.
- Lage byggverk / modellar i ulikt materiale.
- Bygningar og former før og no.
- Synlege tal og former.
- Delta i pepperkakebyen.
- Puttekasse og ringpyramide.
- Formingsaktiviteter med geometri.

Kva: Sortere, rydde, klassifisere.

Korleis:

- Rydde leiker.
- I daglege rutinar.
- I naturen / på tur.
- Spel.

Kva: IKT.

Korleis:

- Leik med tal på Ipad/PC.
- Utforske former og mønster på datamaskinen/ pedagogiske spel på Ipad.
- Finna informasjon på internett.

Kva: Gjera erfaring med måling, veging, berekna.

Korleis:

- Båke/lage mat.
- Følgje oppskrifter.
- Bruke eigna målereiskapar.
- Metodiske opplegg.

Kva: Spel.

Korleis:

- Puslespel.
- Spel med form og mønster.
- Terning/telja.

Kvifor: «Barnehagen skal synleggjere samanheng og leggje til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagleglivet, i teknologi, natur, kunst og kultur, og ved å sjølv å være kreative og skapande.» Rammeplanen for barnehage 2017 s. 53.

November

Me har fokus på fagområdet "Mengd, rom og form".

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag
veke 44						1
2 veke 45	3	4	5	6 Fellessamling	7	8
9 veke 46	10	11	12	13 Planleggingsdag Barnehagen er stengt.	14	15
16 veke 47	17	18	19	20 Fellessamling	21	22
23 Mot til å glede dagen. veke 48	24	25	26	27 Fellessamling	28	29
30 Veke 49						

Juletradisjonar i barnehagen:

«Jul på museet»

Dei siste åra har barnehagen vore med å laga julepynt og pynta juletraa til museet. Ei julehelg har museet ulike aktivitetar for store og små, ta med familie og venner, og kom i skikkeleg julestemning.

Nisse- og grautfest

Julemusikk

Julebakst

Lucia-tog

Tur til
sentrum

Julemagi

Desember

Me har fokus på fagområdet "Etikk, religion og filosofi".

Advent er ei ventetid, og me ser at dette ofte er ei travel tid for både barn og voksne.

Me i barnehagen vil prøva å roa ned litt, kosa oss med å førebu jula, og kjenna på spenninga og forventningane som ligg i denne adventstida.

Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Laurdag	Søndag	
veke 49	1	2	3	4	5	6	
7	veke 50	8	9	10	11 Luciadagen 4-åringane går Lucia for dei andre i barnehagen	12	13
14	veke 51	15	16	17 <i>Nissefest og graut</i>	18	19	20
21	veke 52	22	23	24 Julafta Barnehagen er stengt	25 1.juledag Barnehagen er stengt	26 2.juledag	27
28	veke 53	29	30	31 Nyttårsafta Barnehagen stenger 12.30			